

Will Sommer (suom Pasi Rakas Jääskeläinen): QAnon -salaliittokultin ytimessä

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Will Sommer (suom Pasi Rakas Jääskeläinen): QAnon -salaliittokultin ytimessä
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/will-sommer-qanon-salaliittokultin-ytimessa/>)

Will Sommer (suom Pasi Rakas Jääskeläinen): QAnon - salaliittokultin ytimessä

EVA SUNDGREN

Yhdysvalloissa alkunsa saanut salaliittokultti nimeltä QAnon tunnettaneen Suomessa parhaiten tunkeutumisestaan Yhdysvaltain kongressitaloon aamulla 6.1.2021 hulinoimaan. Nämä tyypit suorastaan palvovat Donald Trumpia ja väittivät, että vaalit oli muka varastettu, kun Joe Biden oli voittanut Trumpin. Väkijoukossa näkyi lippuja ja kylttejä, joissa oli ainoastaan kirjain Q. Will Sommerin teoksen johdanto käsittelee noita tapahtumia, ja ensimmäisessä luvussa hän siirtyy kultin alkulähteille.

Lokakuun loppupuolella 2017 4chan-nimiselle keskustelupalstalle ilmestyi viesti, jossa väitettiin, että Hillary Clinton joutuisi pian vankilaan. Siitä sai alkunsa tämä eriskummallinen ilmiö, joka sittemmin levisi yllättävän laajalle. Trump liittyy tähän sikäli, että hän ei ole myöntänyt eikä kiistänyt yhteyksiään liikkeeseen vaan puhunut tapansa mukaan ympäripyöreitä. Monitulkintaisuus ja epämääräisyys ovat omiaan ruokkimaan salamyhkäisyyttä ja tunnetta siitä, että hallussa on muista salattua tietoa.

QAnonin keskeisin väite on, että maailmaa hallitsee saatanaa palvovien pedofiilien ”kabaali”, jonka pääjehuja ovat muun muassa Hillary Clinton ja George Soros. Nämä muka pitävät lapsia piilossa maanalaisissa luolissa tai vaikkapa pizzerian kellarissa ja raiskaavat heitä perversseissä saatanallisissa menoissaan. Nuorekkaina säilyneet Hollywood-tähdet taas sieppaavat lapsia ja kiduttavat heitä saadakseen adrenokromia, joka muka toimii superhuumeena ja nuoruutta ylläpitävänä elämäneliksiirinä. Trump on liikkeen messias, jonka johdolla paha kukistetaan, ”myyrälapset” vapautetaan ja pahikset pannaan vankilaan.

Salaperäinen Q oli anonymi oraakkeli, joka antoi lausuntoja ja ennustuksia. Vaikka yksikään ennustus ei ole toteutunut, se ei estä hourupäitä uskomasta mitä älyttömintä potaskaa. Sittemmin Q on vaiennut, mutta koska viestintä tapahtuu anonymisti verkossa, kuka tahansa voi tietysti väittää olevansa mitä milloinkin. Ääriliikkeiden ja uskontojen tutkijoiden mukaan QAnon täyttää kultin piirteet mutta poikkeaa useimmista kulteista ja ääriliikkeistä siinä, että sillä ei ole karismaattista johtajaa. Valtataistelua on toki käyty, ja kultin piiriin on aina kuulunut erilaisia, toisinaan kilpailevia haaroja. Jotkut uskovat, että maailmaa hallitsevat ulkoavaruudesta tulleet liskoihmiset, ja jotkut ovat vakuuttuneita siitä, että Maa on litteä.

QAnon levisi Sommerin mukaan sosiaalisen median suurilla alustoilla vuosina 2018–2020. Kun Instagram, Twitter ja Facebook viimein heräsivät QAnonin vahingollisuuteen ja ryhtyivät tosissaan siivoamaan sitä sivuiltaan, vahinko oli jo ehtinyt tapahtua. Kultin leviämistä edesauttoi tietysti covid-19-pandemia, jonka aikana sen jäsenillä oli vielä pääsy

valtavirta-someen levittämään rokotteiden vastaista propagandaa ja lietsomaan vihaa. Pandemian aikanahan hyvin monilla oli loputtomasti aikaa pyöriä internetin syövereissä. Koronaviruspandemia oli pelottava, ja sillä oli ihmisten toimeentulolle pahoja seurauksia, mikä ruokki salaliittoteorioille ominaista epäluuloa viranomaisia kohtaan.

Moni QAnoniin haksahantanut kokee joutuneensa vääryyden uhriksi ja kaipaa kenties syntipukkia, selityksiä ja jotain, jolle omistautua. Will Sommer kertoo monista päihdeäideistä, joiden lapsi on otettu huostaan ja joiden mielestä kysymyksessä on oikeusmurha ja ”kabaalin” metkut – vaikka lapsen huostaanotto lienee ihan paikallaan, mikäli yksinhuoltajaäidillä on huumeongelma. Kultin suosio perustunee sen joustavuuteen ja monimuotoisuuteen: se pystyy puhuttelemaan sekä new age -henkisiä vasemmistohippejä että oikeistokonservatiiveja. Siihen liittyy myös taloudellisia utopioita, joiden avulla on huijattu hyväuskoisilta suuria summia, sekä oheiskrääsän myyntiä ja sillä rikastumista.

QAnonin riveissä on myös ihmisiä, jotka uskovat, että John F. Kennedyn murha ja John F. Kennedy Juniorin kuolema lento-onnettomuudessa lavastettiin ja että Kennedyt elävät jossain piilossa valmiina astumaan esiin, kun Myrsky Trumpin johdolla pyyhkäisee ”kabaalin” mennessään. Jotkut uskovat vakaasti, että Vincent Fusca on todellisuudessa JFK nuorempi. QAnonin massatilaisuudet olivat tietysti pandemian aikana koronalinkoja ja monet kuolivat sairauteen. Salaliittouskovaisten mielestä tämä todistaa lähinnä, että kuolemantapaukset olivat juoni heitä vastaan.

QAnon on sittemmin levinnyt Yhdysvaltain ulkopuolellekin. Kanadaan ilmestyi kesällä 2021 filippiiniläinen noin 55-vuotias nainen nimeltä Romana Didulo, joka väitti, että Donald Trump ja Q-tiimi olivat julistaneet hänet Kanadan kuningattareksi ja tehneet Kanadasta monarkian. Trudeau oli syrjäytetty ja kuningatar Elisabet II teloitettu ”rikoksista ihmiskuntaa vastaan”. Vaikka Didulo mitä ilmeisimmin puhui potaskaa, hän sai silti seuraajia, olihan hänen nimensä anagrammi sanoista I Am Our Donald.

Niin älytöntä väitettä ei ilmeisesti olekaan, etteikö joku ottaisi sitä todesta. Poliitiikan toimittaja Will Sommer on nähnyt paljon vaivaa ja yrittänyt tehdä selkoa käsittämättömästä salaliittokultista, joka tunnetaan nimellä QAnon ja jolla on Suomessakin seuraajia. Paikoitellen teos on sekava, ja sangen outo on lopussa oleva ”huomautukset”-osio, jossa kunkin huomautuksen edessä on sivunumero, johon se liittyy, mutta ei

tarkempaa osviittaa – ikään kuin numeroimattomia viitteitä. On vaivaannuttavaa lukea noin kaistapäisiä juttuja, eikä asiaa tee lainkaan helpommaksi epäluonteva, paikoitellen virheellinen suomen kieli, josta syntyy keskeneräisen raakakäännöksen vaikutelma:

“Siinä, missä QAnon-uskovaiset seuraavat Q:n johtolankoja aina internetin kaninkoloille saakka ja vieläpä sukeltavat niihin, kaikki muut joutuvat vain ihmettelemään, että kuka tämän kieroutuneen aartenetsintäkisan oikein on aloittanut. Aivan kuten on olemassa tusinoittain ihmisiä, jotka puskevat esiin omia versioitaan QAnonista, joka ainoan väitteen takana koskien sitä, kuka johtaa QAnonia, piilee erilaisia salamyhkäisiä suunnitelmia sekä omaa etua tavoittelevia toimijoita.” (s. 101)

Miksi suomentaja aliarvioi lukijaa selittämällä alaviitteissä epäolennaisia tai yleisesti tunnettuja asioita mutta käyttää silti ilman mitään selityksiä sanaa ”kabaali”, jota suomen kielen sanakirjat eivät tunne? Kyseinen sana on salaliittokultin lanseeraama sana, jonka etymologia englanninkielisen Wikipedian mukaan liittyy kabbalaan. Kuten moneen muuhunkin salaliittoon, tähänkin liittyy antisemitismia ja rasismia.

Sommerin kirjassa selostetuille älyttömyyksille olisi periaatteessa helppo nauraa, mutta enemmän ne vetävät vakavaksi. Surullisinta on, että kultti on hajottanut monia perheitä. Jos läheinen hurahtaa vainoharhaisten kuvitelmien verkkoon eikä suostu uskomaan järkipuhetta saati todisteita, tilanne on tukala, varsinkin jos vouhottamisesta on tullut kokopäivätoimista. QAnon on myös lietsonut väkivaltaa ja saanut kannattajansa vainoamaan ja jopa murhaamaan vastustajiaan tai sellaisiksi kokemiaan. Sommer antaa kirjassaan runsaasti esimerkkejä, sillä monet läheisensä kultille menettäneet ovat ottaneet häneen yhteyttä.

Will Sommer toteaa, että paras lääke salaliittoteorioita vastaan on sellainen yhteiskunta, jossa huolehditaan kansalaisten perustarpeista ja annetaan heidän tuntee osallisuutta. Jos jokainen ihminen tuntisi itsensä nähdyksi ja kohdatuksi ja saisi perustarpeensa tyydytetyksi, hänen ei tarvitsisi turvautua salaliittoteorioihin. Sommer toivoo enemmän apua ihmisille, joiden läheiset ovat hurahaneet kulttiin. Hän toivoo myös, että lainvalvojat ja FBI ottaisivat vakavasti salaliittoteoreetikoiden netissä harrastaman häiriköinnin. Poliitikot ja media suhtautuivat Sommerin mielestä pitkään QAnoniin kuin johonkin kuriositeettiin, jota ei tarvitse ottaa vakavasti. Hän toivoo, että seuraavan salaliittoteorian ilmestyessä esiin oltaisiin paremmin valmistautuneita.

Will Sommerin tietokirja on ajankohtainen ja paranee loppua kohti. Kirjassa olisi mielellään saanut olla kuvia. Ainakin suomennos olisi tarvinnut kielipoliisin tarkastuksen. Kenties kirja on haluttu saada markkinoille hyvissä ajoin ennen USA:n seuraavia presidentinvaaleja eikä aika ole riittänyt huolitteluun.

Will Sommer: QAnon – salaliittokultin ytimessä. Suomentanut Pasi Rakas Jääskeläinen. Bazar.

Eva Sundgren on helsinkiläinen kirjoittamisen ja sosiologian maisteri Jyväskylän yliopisotsta

Lukunäyte:

https://www.bazarkustannus.fi/wp-content/uploads/2023/09/9789523763746_lukun.pdf

« Previous:

George Saunders (suom.Markku Päckilä):
Vapautuksen päivä
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/george-saunders-vapautuksen-paiva/>)

Next:»

Ella-Maria Nutti (suom. Jaana Nikula):
Pohjoisessa kahvi on juotu mustana
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/ella-maria-nutti-pohjoisessa-kahvi-on-juotu-mustana/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Victor Dixen: Pimeyden hovi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/victor-dixen-pimeyden-hovi/>)

Ilmar Taska: Tulevaisuuden kutsu (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/ilmar-taska-tulevaisuuden-kutsu/>)

Iain M. Banks: Pelaaja (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-pelaaja/>)

[Liu Cixin: Muurahaisia ja Dinosauruksia \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/liu-cixin-muurahaisia-ja-dinosauruksia/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/liu-cixin-muurahaisia-ja-dinosauruksia/)

[Iain M. Banks: Muista Flebasta \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-muista-flebasta/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-muista-flebasta/)

[Arthur Machen: Suuri jumala Pan \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/arthur-machen-suuri-jumala-pan/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/arthur-machen-suuri-jumala-pan/)

KIRJOITTAJAT

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anniina-ljokkoi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/juha-pekka-kilpio/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-lauttamus/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-pehkoranta/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/hanna-miia-siisiainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/katri-komi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/laura-vaananen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-rantama/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/saara-laakso/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/karoliina-haverinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marita-karkkainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/kristian-blomberg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joni-nikkola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/erkki-vainikkala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjo-vallittu/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mikko-keskinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/raisa-marjamaki/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/johanna-ikonen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/antti-niskanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marianna-penttila/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mari-koski/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/maaria-paajarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-simpura/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/markku-nivalainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-leena-toivanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjatta-ripsaluoma/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirva-karkinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/essi-varis/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/jani-vanhala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/aleksis-salusjarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirka-korhola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joonas-santti/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/henri-nerg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/penjami-lehto/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-ylitalo/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/nasti-rings/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisa-rinne/>)

Eva Sundgren (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/eva-sundgren/>)

Liisamari Seppälä (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisamari-seppala/>)

Pirjo Kantojärvi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/pirjo-kantojarvi/>)

Riitta Vaismaa (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riitta-vaismaa/>)

Risto Niemi-Pynttari (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/risto-niemi-pynttari/>)

Sara Savolainen (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/sara-savolainen/>)

Tomi Sirviö (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/tomi-sirvio/>)

Vesa Lahti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-lahti/>)